

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-188/22-A

Název	Základní škola Špitálská
Sídlo	Špitálská 789, 190 00 Praha 9 - Vysočany
E-mail	nidlova@zsspitalska.cz
IČ	61382213
Identifikátor	600040569
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Alena Nídllová
Zřizovatel	Městská část Praha 9
Místo inspekční činnosti	Špitálská 789, 190 00 Praha 9 - Vysočany
Termín inspekční činnosti	25. 1. 2022 a 7. – 10. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola Špitálská, Špitálská 789, Praha 9 – Vysočany (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy a poskytuje školské služby ve školní družině a školní jídelně. Vzdělávání žáků probíhá v hlavní budově školy a na blízkém detašovaném pracovišti, kde je umístěna část prvního stupně.

Škola se orientuje na propojení poznatků z výuky s reálným životem, na rozvoj zdravých mezilidských vztahů a životního stylu. S ohledem na vysoké procento žáků s odlišným mateřským jazykem (20 %) se systémově zaměřuje na výuku českého jazyka jako cizího jazyka. Škola se zapojila do projektu hl. m. Prahy „Systémová podpora výuky českého jazyka jako cizího jazyka pro žáky cizince“. Realizovaná podpora je poskytována i žákům dalších základní škol v Praze 9.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 575 žáků ve 23 třídách, nejvyšší povolený počet žáků ve škole (720) byl využit z 80 %. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 se výrazně zvýšil celkový počet žáků (o téměř třetinu) a souvislosti s tím i počet pedagogických pracovníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve vedoucí funkci dlouhodobě. Stanovená koncepce rozvoje školy zohledňuje zájmy zřizovatele, vymezené priority jsou reálné, reagují na aktuální potřeby instituce. Naplňování cílů je vedením školy pravidelně vyhodnocováno. Koncepční záměry se daří z velké části naplňovat, např. v oblasti materiálních podmínek. Funkčnost řízení podporuje účelné delegování kompetencí na další pedagogické pracovníky. Ředitelka efektivně rozdělila kontrolní a řídicí pravomoci mezi sebe, svou zástupkyni, pracovníky školního poradenského pracoviště a vedoucí vychovatelku ve školní družině. Na koncipování vzdělávacího procesu a vyhodnocování stanovených cílů participují i vedoucí metodických orgánů. S pedagogickou radou projednává ředitelka především zásadní pedagogické dokumenty, organizační záležitosti, v menší míře však opatření týkající kvality výchovně vzdělávacího procesu.

Hospitační a kontrolní činnost vedení školy je realizována systematicky a v hojné míře. Přestože vedení školy pravidelně monitoruje kvalitu průběhu vzdělávání, k zjištěným nedostatkům následně nepřijímá adekvátní opatření vedoucí ke zlepšení.

Vzdělávání žáků zajišťuje 48 pedagogických pracovníků, z nichž 11 nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace. Ředitelka vyhledává nové kvalifikované pedagogy. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byl celý pedagogický sbor v souvislosti s potřebou zajištění distanční výuky seznámen s užíváním výukové platformy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků sice reálně odráží potřeby školy a sleduje moderní trendy v metodách a formách práce ve vyučovacích hodinách (formativní hodnocení, činnostní učení v českém jazyce, internet ve výuce anglického jazyka, hranice a odpovědnost u žáků apod.), avšak ve sledovaných hodinách se nově získané poznatky dařilo aplikovat jen v nižší míře, což se negativně projevilo v části vzdělávání.

Vedení školy se daří zajišťovat dobrý stav finančních i materiálních podmínek pro vzdělávání. Hlavní budova školy prochází postupnou rekonstrukcí. Ve sledovaném období se škole podařilo získat nový pozemek, který bezprostředně sousedí s detašovaným pracovištěm, kde je vybudována členitá školní zahrada s altánem určeným pro venkovní výuku. Ředitelce se daří systematicky obnovovat a vybavovat materiálně technické zázemí školy didaktickými pomůckami a multimediální technikou. Výuka probíhá v podnětném a čistém prostředí. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových a odborných učeben. Většina tříd je standardně vybavena didaktickými pomůckami a prezentační technikou. Bezpečnost žáků školy je zajištěna stanoveným pedagogickým dohledem, recepcí u hlavního vchodu do budov a kamerovým systémem u vstupu do školy.

Vzdělávání ve školní družině probíhá v kmenových učebnách určených pro výuku prvního stupně, kde má družina vyhrazené svoje zázemí. Jednotlivá oddělení nemají pevně

stanovenou učebnu, využívají volné prostory a přemísťují se podle aktuální situace. V některých případech byla organizace přesunu a realizace zájmového vzdělávání složitá a nepřehledná. Školní družina účelně využívá v rámci venkovních aktivit školní hřiště a školní zahradu.

K plynulému chodu školy i kvalitnímu uskutečňování vzdělávání napomáhá spolupráce se zřizovatelem, dále pak kooperace s partnery v oblasti podpory žáků-cizinců (META o. s.), rozvoje tělesné zdatnosti žáků (TJ Sokol Vysočany), smysluplného trávení volného času (Kroužky s. r. o.) a podporující zdravé stravovací návyky (Obědy pro děti, Ovoce do škol, Mléko do škol). Ve škole účelně funguje Spolek rodičů a přátel ZŠ Špitálská, jehož prostřednictvím se daří získávat finanční prostředky a služby pro zkvalitnění podmínek činnosti školy (např. školní potřeby, odměny pro školní akce, příspěvky na školní adaptační pobyty, výlety, lyžařské kurzy, spolupořádání akcí atd.).

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces, žáci dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování. V převážné části sledovaných hodin byla zaznamenána účinná podpora žáků s odlišným mateřským jazykem. Škole se dlouhodobě daří zařazovat tyto žáky do běžného vyučování nejen díky cílené pomoci pedagogických pracovníků přímo v hodinách (dopomoc prvního kroku), ale i díky doučování českého jazyka.

Hospitované hodiny se vyznačovaly kvalitativními rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě vzdělávání. Průběh vzdělávání se do značné míry odvíjel od erudice, přístupu učitelů k žákům i míry jejich pedagogických zkušeností a dovedností.

Část sledovaných vyučovacích hodin byla dobře organizačně a metodicky připravena a zvládnuta. Hodiny byly promyšlené a strukturované. Učitelé vhodně v úvodu seznámili žáky s cílem hodiny a v závěru účelně vyhodnotili ať už sami, nebo jednotliví žáci, zda byl cíl splněn. V úvodní části hodin pedagogové účelně zvolili vhodnou motivaci ke vzbuzení zájmu o probírané učivo. Vyučující efektivně zařazovali rozmanité formy a metody výuky, uplatňovali kooperativní metody, které podporovaly komunikaci a rozvíjely vzájemnou spolupráci žáků. Ti si prohlubovali a získávali sociální a personální kompetence či formovali své postoje. Vzdělávací strategie rozvíjely zejména vědomosti a dovednosti žáků. Důraz byl kladen na rovnoměrný rozvoj všech řečových dovedností, tj. samostatného mluveného i písemného projevu žáků či poslechu a čtení s porozuměním. Vyučující podporovali rozvoj slovní zásoby a využívání jazyka jako prostředku aktivní komunikace. Efektivitu hodin zvyšovalo využívání moderní didaktické techniky učitelů, v některých případech i žáků. Těto kvality dosahovaly především vyučovací hodiny na prvním stupni a hodiny dějepisu, českého a anglického jazyka na stupni druhém. Zejména výuka moderních dějin se vyznačovala vysokou kvalitou. Vhodné didaktické postupy umožňovaly systematicky rozvíjet žákovské postoje a kompetence. Pozitivní přístup k výuce moderních dějin je podpořen i opakovanou účastí žáků na akcích a workshopech. Dokladem osvojení vysoké míry znalostí a dovedností je druhé místo v soutěži „Příběhy 20. století“, které získali žáci devátého ročníku.

Efektivitu výuky ve větší části hospitovaných hodin snižovaly některé dílčí organizační a metodické nedostatky (např. nevhodné časové a organizační rozvržení činností). Nepřiměřená délka některých činností a nedostatečné zohledňování psychohygienických zásad se projevily nižší dynamikou výuky a poklesem zájmu některých žáků o probírané učivo. Převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků.

Vyučující pouze částečně respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální pomoc, ale jen výjimečně reflektovali individuální předpoklady žáků s ohledem na jejich rozdílné vzdělávací předpoklady (absence zadání diferencovaných úkolů). Ve sledovaných hodinách vyučující většinou cíleně nepracovali s chybou, ani nerozvíjeli hlubší porozumění problematice pomocí vhodně volených otázek a na vhodných problémových úlohách. Společným nedostatkem těchto hodin bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé tak v dostatečné míře nevedli žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií, které by podpořilo jejich schopnost sebereflexe. K lepšímu pochopení probíraného učiva někdy scházelo i propojení probíraných témat s reálným životem, interpretace informací z různých zdrojů a větší zařazení mezipředmětových vztahů. Ve třídách prvního stupně byla nesystematicky sledovaná grafomotorická prevence a hygiena sezení.

Kvalita práce asistentů pedagoga byla na vysoké úrovni. Po celou dobu vyučovací jednotky participovali při výuce, poskytovali efektivní pomoc nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo odlišným mateřským jazykem, ale i ostatním žákům, kteří ji potřebovali. V hodinách byla zřetelná předchozí společná příprava asistenta pedagoga s učitelem na výuku.

Sledovaný průběh vzdělávání ve školní družině byl založen na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé aktivity (odpočinkové, relaxační aj.) jsou časově vyvážené, vycházejí z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjejí především jejich sociální a pracovní kompetence i představitost. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování dosažené úrovně znalostí, vědomostí a dovedností jsou používány běžné nástroje. K ověření naplňování očekávaných výstupů v hlavních předmětech slouží interní ústní a písemné zkoušení, čtvrtletní písemné práce a srovnávací testy v českém a anglickém jazyce. Na základě zjištění ze srovnávacích testů však nejsou přijímána účinná opatření ke zlepšování výsledků. Vyučujícím je poskytována vysoká míra autonomie jak v rámci vedení vzdělávacího procesu, tak i při hodnocení výsledků vzdělávání. Ze zjištění inspekčního týmu vyplývá, že forma a četnost poskytované zpětné vazby o úrovni dosažených znalostí a vědomostí žáků není zcela jednotná. Celkové výsledky žáků v posledních dvou školních letech ovlivnila distanční výuka. Škole se však podařilo u několika žáků eliminovat nedostatečnou aktivitu během distanční výuky, jednalo se především o žáky, kteří pocházejí ze socioekonomicky slabého rodinného prostředí. Někteří učitelé poskytují jednoduché čtvrtletní slovní hodnocení, které však má různou vypovídající hodnotu, jelikož škola nemá stanovena kritéria pro zpracování ani směrodatná kritéria pro hodnocení školních vzdělávacích výstupů.

Během sledovaného období dvou školních let se objevily výrazné rozdíly v hodnocení při přechodu z prvního na druhý stupeň u téměř všech žáků, především pak u žáků-cizinců. Pouze ojediněle se objevují individuální výkyvy v celkovém hodnocení mezi vyučujícími v jednotlivých předmětech. Nepřiměřené známkování bylo zaznamenáno v přírodovědných předmětech (zeměpis, fyzika, chemie, přírodopis), v českém a ruském jazyce, naopak motivující v předmětech výchov a informatiky. V případě potřeby škola nabízí individuální či skupinové konzultace a doučování.

Záznamy z pedagogických rad sice dokládají, že pedagogové výsledky žáků periodicky sledují, avšak zcela chybí analýza příčiny neúspěchů a stanovení systematických opatření pro zlepšování vzdělávacích výsledků žáků. Na sjednocování kritérií náročnosti a podkladů pro hodnocení se nepodílejí ani metodické orgány.

Přestože se škole dlouhodobě daří identifikovat individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem či žáky ohrožené školním neúspěchem a poskytovat jim prvotní pedagogickou diagnostiku (depistáže v nejnižších třídách prvního stupně), individuální konzultace a doučování, z hospitační činnosti inspekčního týmu vyplynulo, že tato účinnost pomoci v rámci výchovně vzdělávacího procesu v běžných vyučovacích hodinách není zcela dostatečná a efektivní, což se částečně projevuje i v individuálních odchylkách a nemotivujícím hodnocení na vysvědčení.

Školní preventivní strategie se převážně zaměřují na vytváření příznivého sociálního klimatu. Školní metodička prevence aktivně zajišťuje standardní akce v rámci programu prevence, účelně zajišťuje práci s třídními kolektivy prostřednictvím programu lektorů neziskové organizace. Vzhledem k epidemiologické situaci v souvislosti s onemocněním covid-19 musela být řada plánovaných akcí sice omezena, přes to však program s třídními kolektivy probíhal i formou předkládaných pracovních listů a on-line setkáními. Nastavené preventivní mechanismy, které slouží k zachycení případných signálů různých forem rizikového chování, jsou funkční, což dokládá i nižší míra výchovných opatření či snížených známek z chování. Patřičnou péči o sociální a osobnostní rozvoj žáků dokládá jejich bezproblémové chování a ve většině slušné vystupování zaznamenané v hospitovaných hodinách i o přestávkách. Nastavené preventivní mechanismy vytvářejí předpoklady k včasnému odhalování a zachycování různých forem rizikového chování.

Důležitou roli v předcházení negativním jevům představuje pestrá nabídka mimoškolních aktivit a kroužků.

Závěry

Vývoj školy

Od minulé inspekční činnosti se zlepšily materiálně technické podmínky, byla vybudovaná školní zahrada s altánem pro venkovní výuku, zvýšil se počet žáků ve škole.

Silné stránky

- kvalitní materiální podmínky pro vzdělávání,
- výborná úroveň výuky moderních dějin.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- chybí systematické přijímání konkrétních opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem,
- méně účinné didaktické formy a metody výuky v části vzdělávání,
- nevyužití žakovské chyby jako účinného prostředku k hledání a pochopení problému žáky,
- nižší míra diferenciací výuky s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce,
- nesystematicky podporovaná grafomotorická prevence a hygiena sezení žáků,

- nižší míra využívání formativního hodnocení, absence sebehodnocení a vrstevnického hodnocení,
- systém vyhodnocování podpůrných opatření není nastaven komplexně.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit se na eliminaci nedostatků zjištěných hospitační činností,
- přijímat konkrétní opatření ke zlepšení výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem a vyhodnocovat efektivitu přijatých opatření,
- nastavit komplexní systém vyhodnocování realizace a efektivity poskytovaných podpůrných opatření,
- využívat metody a formy výuky s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků vedoucí k jejich aktivní spoluúčasti ve vzdělávání, jejich samostatnému uvažování, navrhování řešení problémů, hledání postupů atd.,
- častěji zařazovat účelnou kooperaci přispívající k rozvoji sociálních kompetencí žáků,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci ve výuce s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce,
- účelně pracovat s žakovskou chybou, využívat ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému,
- neopomíjet didakticky využívat závěry vyučovacích hodin ke zhodnocení práce žáků, rekapitulaci učiva s využitím potenciálu žáků a jejich přiměřené sebereflexe.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, ZŠ, Špitálská 789, Praha 9 - Vysočany, vydaná na základě usnesení Zastupitelstva MČP 9 č. 104/19 ZMČ 168/19 ze dne 25. 6. 2019
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 6. 2007, č. j. 10 303/2007-21, s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí MHMP ve věci návrhu na zápis změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 5. 2014, č. j. S-MSMP-706657/2014, s účinností od 1. 9. 2014
4. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Špitálská 789, Praha 9, ze dne 6. 5. 2008, s účinností od 1. 7. 2008
5. Rozhodnutí o navýšení kapacity školy s účinností od 1. 9. 2018

6. Školní vzdělávací program „Škola – brána do spokojeného života“ včetně aktualizací platný k termínu inspekční činnosti
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Máme rádi zvířata“ platný k termínu inspekční činnosti
8. Školní řád platný od 1. 9. 2017
9. Aktuální řád školní družiny
10. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekční činnosti
11. Výběr z evidence žáků (školní matrika) vedené k termínu inspekční činnosti
12. Výroční zpráva o činnosti školy – školní roky 2019/2020 a 2020/2021
13. Výběr třídních knih vedených ve školních letech 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Záznamy z pedagogických rad, hospitací a z jednání předmětových komisí vedené ve školních letech 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
15. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
16. Kniha úrazů žáků vedená k termínu inspekční činnosti
17. Dokumentace výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
18. Minimální preventivní program platný ve školním roce 2021/2022
19. Účetní závěrka k 31. 12. 2021
20. Finanční vypořádání dotací ze SR v roce 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	v. r.
Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor	v. r.
Mgr. Lucie Burešová, školní inspektorka	v. r.

Mgr. Vladimíra Melicharová, školní inspektorka v. r.

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor v. r.

MgA. Naděžda Ostřanská, školní inspektorka v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice v. r.

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice v. r.

V Praze 7. 4. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Alena Nídllová, ředitelka školy v. r.

V Praze 11. 4. 2022